

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

Н.М. Стефанишин

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

***для підготовки до семінарських занять
здобувачів денної форми навчання***

Івано-Франківськ, 2024

ББК 67.9 (4УКР)310

С 20

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №10 від 26 січня 2024 року).

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №4 від 15 лютого 2024 року).

Рекомендовано до електронного видання Рішенням Вченої ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №8 від 29 лютого 2024 року).

Рецензенти:

Олійник Оксана Степанівна

заступник директора навчально-наукового юридичного інституту, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

Мироненко Ігор Віталійович

доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

С 20 Стефанишин Н.М. Державне регулювання економічної діяльності. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 17с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності», підготовки до здачі іспиту. У посібнику викладені завдання до семінарських занять з навчальної дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольних питань для перевірки знань, практичних завдань. Методична розробка призначена для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.9 (4УКР)310

© Стефанишин Н. М., 2024

© Прикарпатський

національний університет імені

Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

<i>ПЕРЕДМОВА</i>	4
<i>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</i>	5
<i>СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ</i>	7
<i>ТЕМА №1. Поняття та сутність державного регулювання економічної діяльності</i>	7
<i>ТЕМА №2. Економічна політика держави та її правове регулювання</i>	8
<i>ТЕМА №3. Планування та прогнозування економічної діяльності</i>	9
<i>ТЕМА №4. Правове регулювання ліцензування господарської діяльності</i>	11
<i>ТЕМА №5. Правове регулювання стандартизації та сертифікації в Україні</i>	13
<i>ТЕМА №6. Правове регулювання захисту прав споживачів</i>	14

ПЕРЕДМОВА

Світова спільнота у сучасних умовах знаходиться на етапі формування та удосконалення правових, економічних, соціальних основ суспільства постіндустріального типу на основі принципів сталого розвитку. Сталий розвиток об'єднує три складові: економічну, екологічну, соціальну та передбачає заходи, спрямовані на оптимальне використання обмежених ресурсів, застосування екологічних – природо-, енерго-, матеріалоощадливих технологій, на збереження стабільності соціальних і культурних систем. Важлива роль в цих процесах належить державному регулюванню економіки, сучасна концепція якого є однією з найважливіших проблем, що пов'язана зі специфікою національної економіки, традиціями та психологією людей.

З одного боку, державне регулювання економіки – це складова теоретичної економічної науки, в якій досліджуються та обґрунтовуються необхідність, цілі, методи, інструменти регулювання економіки як цілісної соціально-економічної системи. З іншого боку, державне регулювання економіки має прикладну спрямованість тому, що містить набір конкретних форм та методів, які враховують макро- та мікроекономічні закономірності та дозволяють вирішувати проблеми функціонування і розвитку економіки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення законодавства, що визначає сутність державного регулювання економічної діяльності на сучасному етапі, господарську компетенцію органів державної влади та органів місцевого самоврядування та засоби державного регулювання економічної діяльності, правове регулювання відносин у сфері державного регулювання економічної діяльності, включаючи правову доктрину, положення національного законодавства України.

Метою навчальної дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності» є формування у майбутніх фахівців сучасного мислення щодо регулювання економічної діяльності; набуття вмінь та формування компетенції, необхідних для виконання функцій та реалізації відповідних повноважень на основі спеціальних знань про сутність, засоби, механізми та інструменти державного регулювання господарської діяльності.

Основними цілями вивчення дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності» є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм законодавства України в сфері державного регулювання економічної діяльності, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації відповідних прав, правильного застосування норм чинного законодавства.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль I. Загальні положення про державне регулювання економічної діяльності.

Тема 1. Поняття та сутність державного регулювання економічної діяльності

Поняття державного регулювання економічної діяльності як метод управління економікою. Державне регулювання економіки як наука, навчальна дисципліна, практична діяльність. Теорії макроекономічного регулювання. Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання (планово-державний, ринковий, змішаний). Функції, цілі та об'єкти державного регулювання економічної діяльності. Форми і методи державного регулювання економічної діяльності.

Тема 2. Економічна політика держави та її правове регулювання

Поняття, зміст і види економічної політики держави. Форми реалізації державної економічної політики. Напрями економічної політики держави. Система органів державного регулювання економіки.

Тема 3. Планування та прогнозування економічної діяльності

Планування та прогнозування в забезпеченні державного регулювання економіки. Прогнозування як метод управління економічною діяльністю. Функції та принципи соціально-економічного прогнозування. Державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку. Поняття та види державних цільових програм. Планування економічної діяльності. Види планування (директивне, індикативне планування). Сутність реформування макроекономічного планування. Система макроекономічного планування в Україні. Порядок та вимоги до розроблення планів в сфері господарської діяльності. Бізнес-планування суб'єктів господарювання: поняття, методи, особливості застосування.

Модуль II. Засоби державного регулювання господарської діяльності.

Тема 4. Правове регулювання ліцензування господарської діяльності

Ліцензування як метод державного регулювання економікою: поняття, зміст та значення. Функції та принципи ліцензування. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Органи ліцензування. Поняття, ознаки та види ліцензій. Ліцензійні умови. Порядок отримання ліцензії суб'єктом господарювання. Відмова у видачі ліцензії. Підстави та порядок зупинення (відновлення) дії ліцензії та анулювання ліцензії на здійснення господарської діяльності.

Тема 5. Правове регулювання стандартизації та сертифікації в Україні

Поняття стандартизації. Стандартизація як метод державного регулювання економікою. Етапи розвитку стандартизації. Мета, завдання та функції стандартизації. Рівні та види стандартизації. Національна система стандартизації України. Категорії та види стандартів. Поняття та значення сертифікації продукції. Національні системи сертифікації.

Тема 6. Правове регулювання захисту прав споживачів

Поняття споживача як учасника приватноправових відносин та його правовий статус. Учасники споживчих відносин. Становлення та розвиток законодавства про захист прав споживачів. Цивільно-правові форми регулювання відносин у сфері захисту прав споживача. Права споживачів у сфері цивільного обігу. Захист прав споживача за договорами купівлі-продажу, договорами про надання послуг. Формування державної споживчої політики України у контексті адаптації до європейських стандартів. Державні органи та органи

місцевого самоврядування у механізмі захисту прав споживачів у сфері надання послуг.
Недержавні органи у механізмі захисту прав споживачів у сфері надання послуг.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1

Поняття та сутність державного регулювання економічної діяльності

(2 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми практичного заняття студенти повинні ознайомитися з нормативно-правовою базою, що стосується державного регулювання економічної діяльності. Шляхом аналізу положень чинного законодавства України, а також, вивчення наукової доктрини студенти мають визначити поняття державного регулювання економічної діяльності як методу управління економікою, дослідити державне регулювання економіки як науку, навчальну дисципліну, практичну діяльність. Окрім того, для визначення впливу економічної діяльності держави на суспільні відносини здобувачі мають освоїти основні типи економічних систем та механізми їх регулювання (планово-державний, ринковий, змішаний); функції, цілі та об'єкти державного регулювання економічної діяльності; форми і методи державного регулювання економічної діяльності.

Питання для обговорення:

1. Поняття державного регулювання економічної діяльності як метод управління економікою.
2. Державне регулювання економіки як наука, навчальна дисципліна, практична діяльність.
3. Теорії макроекономічного регулювання.
4. Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання (планово-державний, ринковий, змішаний).
5. Функції, цілі та об'єкти державного регулювання економічної діяльності.
6. Форми і методи державного регулювання економічної діяльності.

Практичні завдання:

1. Складіть порівняльну переваг та недоліків ринкового механізму регулювання економічних процесів.
2. Складіть порівняльну переваг та недоліків планово-державного механізму регулювання економічних процесів.
3. У формі таблиці відобразіть основні цілі державного регулювання економічної діяльності.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>

6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Бакалінська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.
10. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.
11. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.
12. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.

Тема 2

Економічна політика держави та її правове регулювання

(2 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми практичного заняття студенти повинні визначити поняття економічної політики держави та окреслити її зміст. Визначити види економічної політики держави, форми та напрями її реалізації. З метою розуміння питання щодо особливостей здійснення економічної політики держави здобувачі мають ознайомитися з системою органів державного регулювання економіки та окреслити їх повноваження.

Питання для обговорення:

1. Поняття, зміст і види економічної політики держави.
2. Форми реалізації державної економічної політики.
3. Напрями економічної політики держави.
4. Система органів державного регулювання економіки.

Практичні завдання:

1. Зобразіть схематично систему органів державного регулювання економічної діяльності.
2. Окресліть систему місцевих органів державної влади та визначіть місце їх діяльності на ведення державної економічної політики.
3. Аргументуйте письмова вплив міжнародної економічної політики на ведення економічної політики в Україні.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Бакалінська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.
10. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.
11. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.
12. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.

Тема 3

Планування та прогнозування економічної діяльності

(2 години)

Методичні рекомендації: при вивченні даної теми практичного заняття студенти повинні ознайомитися з нормативно-правовими актами в сфері планування та прогнозування в забезпеченні державного регулювання економіки, що дозволить їм відмежувати дані правові категорії, окреслити їх види та аргументувати порядок здійснення прогнозування та планування в сфері економічної діяльності в нашій державі, сьогодні.

Питання для обговорення:

1. Планування та прогнозування в забезпеченні державного регулювання економіки.

2. Прогнозування як метод управління економічною діяльністю. Функції та принципи соціально-економічного прогнозування.
3. Державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку.
4. Поняття та види державних цільових програм.
5. Планування економічної діяльності. Види планування (директивне, індикативне планування).
6. Сутність реформування макроекономічного планування. Система макроекономічного планування в Україні.
7. Порядок та вимоги до розроблення планів в сфері господарської діяльності.
8. Бізнес-планування суб'єктів господарювання: поняття, методи, особливості застосування.

Практичні завдання:

1. Підготуйте есе на тему: «Прогнозування зовнішньоекономічної діяльності підприємства».
2. Зобразіть схематично етапи планування господарської діяльності суб'єктів господарювання.
3. Уявіть, що ви є суб'єктом підприємницької діяльності та складіть свій бізнес-план дотримуючись вимог чинного законодавства України.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01. 2003. №436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435 –IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23.03.2000. №1602-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>
9. Бакалінська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.
10. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-

практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.

11. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.

12. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.

Тема 4

Правове регулювання ліцензування господарської діяльності

(2 години)

Методичні рекомендації: за результатами вивчення даної теми практичного заняття здобувачі повинні окреслити порядок ліцензування видів господарської діяльності, функції та принципи ліцензування. Здобувачі також мають ознайомитися з діяльністю органів ліцензування. Окрім того, студенти виокремити види ліцензій, що видаються особам для здійснення визначеної ними господарської діяльності та особливості ліцензійних умов.

Питання для обговорення:

1. Ліцензування як метод державного регулювання економікою: поняття, зміст та значення.
2. Функції та принципи ліцензування.
3. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Органи ліцензування.
4. Поняття, ознаки та види ліцензій. Ліцензійні умови.
5. Порядок отримання ліцензії суб'єктом господарювання. Відмова у видачі ліцензії.
6. Підстави та порядок зупинення (відновлення) дії ліцензії та анулювання ліцензії на здійснення господарської діяльності.

Практичні завдання:

1. Визначіть суб'єктів, що здійснюють контрольно-наглядові функції в сфері ліцензійної діяльності та окресліть зміст їх повноважень.
2. Зобразіть схематично систему державних органів, що здійснюють видачу ліцензій.

Задачі:

Задача 1

За несвоєчасне повідомлення органів реєстрації про зміну місцезнаходження, була скасована державна реєстрація туристичної фірми «Пік». Оскільки підстави для анулювання ліцензії, на думку керівників фірми були відсутні, а за 35 туристичних подорожей оплата клієнтами була внесена передчасно, туристична фірма продовжувала свою діяльність. Дайте оцінку ситуації, що склалася.

Задача 2

Приватний підприємець Левін, у 2020 р. створив підприємство, що займається дезинсекційними і дератизаційними роботами, отримав у встановленому порядку ліцензію на здійснення такої діяльності. У 2021 р. зареєстрував два відокремлених підрозділи (філії). При проведенні перевірки податковою інспекцією встановлено, що минуло 2 тижні, як закінчився термін, на який видавалася ліцензія на здійснення такої діяльності, окрім цього обидві філії

підприємства здійснюють діяльність на основі нотаріально засвідчених копій ліцензії. У результаті діяльність підприємства та філії була призупинена. Л. звернувся зі скаргою до експертно-апеляційної ради на неправомірність дій податкової інспекції, так як тиждень назад він подав документи на продовження ліцензії. Вирішіть питання по суті.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. № 436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755– IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015. №222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
10. Бакалінська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.
11. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.
12. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.
13. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.
14. Запотоцька О.В., Тімашов В.О. Ліцензування як один із засобів державного регулювання: теоретико-правові засади. *Право і суспільство*. 2020/4. URL: <http://pravoisuspiilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=153>
15. Біла книга «Ліцензування як інструмент обмеження доступу до ринків». URL:

<https://eu4business.org.ua/useful-materials/white-paper-licensing-as-an-instrument-of-restriction-of-access-to-markets/>

Тема 5

Правове регулювання стандартизації та сертифікації в Україні (2 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми практичного заняття здобувачі повинні ознайомитися з особливостями здійснення стандартизації та сертифікації в Україні. В результаті вивчення положень нормативно-правових актів з питань стандартизації та сертифікації студенти мають аргументувати ознаки даних правових явищ та визначити їх зміст. Шляхом дослідження наукової доктрини в даній сфері здобувачі повинні продемонструвати знання з питань здійснення національної систем стандартизації та сертифікації в Україні.

Питання для обговорення:

1. Поняття стандартизації. Стандартизація як метод державного регулювання економікою. Етапи розвитку стандартизації.
2. Мета, завдання та функції стандартизації.
3. Рівні та види стандартизації.
4. Національна система стандартизації України.
5. Категорії та види стандартів.
6. Поняття та значення сертифікації продукції.
7. Національні системи сертифікації.

Практичні завдання:

1. Підготувати есе на тему: «Міжнародне співробітництво України з країнами ЄС в галузі стандартизації».
2. Підготувати есе на тему: «Вплив стандартизації та сертифікації на розвиток економічної діяльності держави та суспільства».
3. Продемонструвати практичне розуміння стандартизації та сертифікації та їх значення в сфері надання, наприклад, туристичних послуг в Україні (студент може обрати й інші види господарської діяльності).

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01. 2003. №436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>

7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014. №1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1315-18>
10. Про сертифікацію продукції: Лист Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 25.06.2005. № 5183-2-4/24. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/card/v4_24609-05

Тема 6

Правове регулювання захисту прав споживачів

(2 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки до практичного заняття студенти повинні ознайомитися з положеннями як загальних, так і спеціальних нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в сфері захисту прав споживачів. Здобувачі мають виокремити категорію споживача як учасника приватноправових відносин та окреслити його правовий статус, а також, дослідити правовий статус інших учасників споживчих відносин. Особливу увагу, студенти повинні приділити системі державних органів та органів місцевого самоврядування, а також, недержавним органам у механізмі захисту прав споживачів.

Питання для обговорення:

1. Поняття споживача як учасника приватноправових відносин та його правовий статус. Учасники споживчих відносин.
2. Становлення та розвиток законодавства про захист прав споживачів.
3. Цивільно-правові форми регулювання відносин у сфері захисту прав споживача.
4. Права споживачів у сфері цивільного обігу. Захист прав споживача за договорами купівлі-продажу, договорами про надання послуг.
5. Формування державної споживчої політики України у контексті адаптації до європейських стандартів.
6. Державні органи та органи місцевого самоврядування у механізмі захисту прав споживачів у сфері надання послуг
7. Недержавні органи у механізмі захисту прав споживачів у сфері надання послуг

Практичні завдання:

1. Складіть заяву-претензію з вимогою безоплатно усунути недоліки товару.
2. Розкрийте зміст та значення гарантійних талонів та чеків для захисту прав споживача в майбутньому.

Задачі:

Задача 1

Магазин продав Петрову буфет, зобов'язавши доставити його на квартиру покупцеві. При перевезенні буфет потрапив під дощ і був дуже зіпсований. Петров відмовився від покупки та запропонував повернути гроші або доставити інший буфет. Адміністрація магазину заявила, що

покупець є власником товару з моменту сплати з а нього грошей, тому сам повинен нести наслідки псування товару. Чи правомірними були дії адміністрації магазину за цих обставин?

Задача 2

Світлана М. придбала в магазині "Спорттовари" намет. Купуючи товар, вона неухважно його розглянула. В момент придбання товару були присутні дві подруги Світлани, з якими вона постійно розмовляла. Продавець узяв гроші, не оформивши купівлі через електронний контрольно-касовий апарат, і не видав чек покупцеві. Гарантійний строк на намет не встановлювався. Через декілька днів дівчата відправилися на відпочинок. Встановлюючи намет, вони виявили його неякісність: розірваний, кепсько пофарбований. До того моменту дівчата намет не використовували і зберігали в нормальних умовах. Настрій і відпочинок подруг було зіпсовано. Наступного дня Світлана звернулася до продавця магазину, де було здійснено купівлю та пояснила в чому полягали вади намету, показала товар і попросила замінити його на такий самий належної якості. Продавець відмовився замінити намет, оскільки покупець його вже використовував. Проаналізуйте ситуацію та дайте відповіді на запитання з обґрунтуванням відповідності чинного законодавства України: Які помилки було допущено споживачем і продавцем під час купівлі-продажу товару? Чи підлягає вимога Світлани задоволенню? Чи правомірною є відмова продавця? Що слід було б робити Світлані в такій ситуації?

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-153>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України № 367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991. №30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
10. Блажівська Н. Є. Теоретико-методологічні та прикладні засади застосування практики ЄСПЛ при захисті майнових прав: автореф. дис. ... док. юрид. наук.: 12.00.03. Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2020. 19с.
11. Горблянський В.Я. Захист прав споживачів за договором про надання послуг: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Навч.-наук. юрид. ін-т ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника". 2019. 200с.

Для нотаток

